

I SKUGGAN AV QUISLING

Quislings livvakt "Arne" var spindeln i flera nät. Han var frontsoldat på ostfronten och NS ungdomsledare i Norge. Han dömdes till sju års fängelse men benådades efter två år. Han vill idag vara anonym.

Arne kämpar ännu för att rentvå sin ledare

Oslo (G-P): En stjärnklar höstnatt 1933 var Vidkun Quisling i Gjøvik i Oppland. Han träffade en ung 16-åring. De talade om stjärnor och om universums storhet. Quisling gjorde ett outplånligt intryck på pojken, i dag en 67-årig man — tidigare chef för Quislings personliga livvakt, nära och god vän med den avrättade landsförrädaren. Och fortfarande i själ och hjärta en övertygad nationalsocialist.

— Jag har aldrig träffat en ädlare människa än Vidkun Quisling. Han betydde mycket för Norge under okkuperingsåren, säger Arne, som han kallar sig i dag när vi träffas och talar om hans livs lyckligaste period.

Arne kom att stå Vidkun Quisling närmare än de flesta. Han vigde sitt liv åt Nasjonal Samling och åt Vidkun Quisling.

Arne var frontsoldat på östfronten. Han återvände till Norge 1943 och fick i uppdrag att med rättrogna bilda en livvakt för att skydda ministerpresidenten.

Arne var oberleutnant. Han var beredd att offra sitt liv för Quisling. Arne var den som först meddelade Quisling om den tyska kapitulationen. Det skedde på slottet i Oslo. Quisling blev rosenrasande.

Arne gick tillsammans med Vidkun Quisling utför trapporna på

ministerpresidentens residens Gimle på Bygdøy när Quisling gav sig till hjemmefronten. Vidkun Quislings avskedsord till Arne:

— Stanna hos min hustru Maria. Hjälp henne över den första svåra tiden och skydda vårt hem!

☐ Järnkorset

G-P fick kontakt med Arne, i dag en välbeställd affärsman i Oslo. Han kom till vårt hotellrum i Oslo och vill av hänsyn till sin familj inte offentliggöra sitt rätta namn eller visa hur han ser ut i dag.

— Självt är jag inte rädd. Men familjen kräver hänsyn. För dem som

känner min bakgrund är det inga problem att lista ut vem jag är. Utåt för den breda allmänheten vill jag dock vara anonym, säger han.

I nära fyra timmar berättar Arne om sitt liv med Vidkun Quisling. Det är en bit nutidshistoria som i Arnes förklarande ord har en annan skrivning än den som i övrigt presenterats i Norge av hjemmefronten och av allmänna opinionen.

De rättrogna i Nasjonal Samling är fortfarande trogna sin ledare och sina ideal. Vidkun Quisling var i deras ögon ingen landsförrädare eller svikare. NS gamla kämpar idogt vidare för att rentvå hans namn och förmå historien att omvärdera synen på den på sin tid mest hatade mannen i Norge.

Arne är en öppen man. Han berättar själv. Hans upplevelser med och för NS innehåller många glada minnen. Glömda är frontens närstrider i Ryssland och glåporden och fångelsestraffet efter kriget — i dag minns han helst och bäst när han mottog tyska järnkorset för tapperhet i fält.

— Jag är mycket, mycket stolt över den utmärkelsen, säger han.

fortsättning på nästa sida

SkinnGruppen

SÖNDAGSÖPPET 12-16

MÖBELHUS

KORSNINGEN MÖLNDALSVÄGEN KROKSLÄTT
PARKGATA, MÖLNDAL

I DAG ÖPPET 11-15
i båda Göteborgsbutikerna

DUNTÄCKE, dansk
bärighet 10-8, 1000 gram.
Kanalsydd med mellanväggar.
ORD. PRIS 1.095:-
NU 595:-

PÅSLAKANSET i 3 delar
Påsikan, lakan och örngott i 100%
mångelfri bomull. Vackert mönster
med färgmatchad underlakan. 4 färger.
ORD. PRIS 298:-
NU 149:-

Massor av
FROTTÉHANDDUKAR
NU TILL
HALVA PRISET
Handdukar - badhanddukar och badlakan
i 100% bomullsfrotté.

armstrong's
HEMTEXTIL

Karl Johansgatan 68. Tel. 14 12 13
Deltavägen 6. Tel. 51 66 16
Trollhättan. Tel. 0520/807 40

Lika bra som i stan OCH BILLIGARE

ENDAST **95:-**

PUMPS i blått skinn.

ENDAST **125:-**

CYKELSKO i skinn.
Rött, svart eller grått.
Storl. 35-41.

IDAG ÖPPET 11-16

LÅGPRIS-BUTIKEN **Sko dej**
SIBA-huset BACKAPLAN

Kom hem till HC

PONDUS

Soffgrupp i mjukt hårtigt tyg. Finns i flera färgställningar. Pondus finns också som hörnsoffa. Kan även fås i skinn/tyg. 3-sits 3.155:-. Fåtölj 1.860:-. Hörnsoffa 6.945:-. Soffbord med glasskiva och underrede i mässing eller krom 925:-.

Välkomna!

HC MÖBELHUS

ÅGATAN 36, MÖLNDAL - TEL. 031/87 03 10
(vid E 6:an mellan Göteborg och Mölndal)

SU

för kontroll

AVSÄNDNING

Arne är glad över att Quislings bortglömda artikel kommit till rätta fronten. — Jag är en dödsdömd man i Norge. Arne är däremot upprörd över att dokumenten under rättegången ledas och Quisling var en av de

I skuggan...

Arne är glad över att Quislings bortglömda arkiv kommit tillrätta och att journalisten Hans-Fredrik Dahl fått tillgång till handlingarna. Arne är däremot upprörd över att dokumenten undanhölls när Quisling under rättegången bad att få dem.

Den gamle soldaten, oberleutnant i Waffen SS och tidigare sergeant i norska ostbataljonen, är fortfarande rak i ryggen och spänstig. Han gör många och långa utvinkningar i det ämne, som intresserar honom:

— På vårt bröllop var Maria och Vidkun Quisling hedersgäster. Quisling kastade risgryn på oss och vi fick en kaffeservis i present, berättar han.

— Vidkun var sina vänners vän. Han var hyperintelligent, men politiskt naiv. Han trodde för mycket på vad politikerna sade, säger Arne.

Trots den sviktande krigslyckan var 1944 och 1945 fram till kapitulationen Arnes lyckligaste tid. Han fick organisera den inre vakstyrkan, livgardet på 18–20 man, som skulle skydda Quisling. Det ryktades nämligen att tyskarna planerade häkta honom. Hjemmefronten misstänktes för sabotageplaner.

På Gimle finns i dag fortfarande rispor efter Mauser-kulor i det skottsäkra glaset på balkongen utanför Maria och Vidkun Quislings frukostrum i tredje våningen. Vem sköt?

□ "Jag är dödsdömd"

I maj 1945 stod det klart att nazi-Tysklands sammanbrott var nära. I Norge var läget spånt. Skulle Josef Terboven satsa på Festung Norwegen och hålla stånd i Norge?

Kvällen den 7 maj 1945 samlades några av Quislings ministrar

på Gimle. Arne fick som livvaktsschef leda upp Hjemmefrontens förhandlare. Parterna enades. Nästa dag skulle Vidkun Quisling överlämna sig till Hjemmefronten.

— Jag är en dödsdömd man i norrmännens ögon, sade han gråtfärdigt, men samlade sig inför uppbrottet. Rättegången inleddes och Quisling var en av de 24 som avrättades på Akershus fästning.

Arne hade Maria Quislings uppdrag att överlämna tre stora kartonger med arkiverade papper till högsta polisbefälet på Möllergåten 19 i Oslo. Han skickade sina tre pålitligaste män. Det är dessa papper som nu kommit fram.

□ Planerade fly

Arne dömdes till sju års fängelse. Han avtjänade 25 månader på Ilbu, som Grini döptes om till.

— Det första året var hemskt. Vi som var internerade skulle plikta för det Grini-fångarna lidit, säger han.

Arne kom ut på permission efter drygt två år. Han planerade en flykt till Argentina med båt från Ålesund. Flykten upp-täcktes.

Arne tog en tablett som gjorde honom "hög och klar i huvudet". Sedan gick han upp till högsta polischefen på Möllergåten 19 och pratade sig ur flykthistorien.

— Dum får man inte vara, det har jag lärt mig i NS, säger han.

Det finns många NS-medlemmar som flydde till Argentina, Brasilien och Uruguay. En del kom dessutom undan förföljelsen genom flykt ut i Europa och till Sverige. An i dag finns det, enligt Arne, många NS-medlemmar i högt uppsatta ställningar i Norge och Sverige.

Text: LARS HELGEN

Foto: CURT WARÅS

Chefen för Vidkun Quislings livvakt som ung soldat med järnkors och dödschallemärke i uniformmössan. Han vill idag som 67-åring inte

Minutiös kontroll för vapenlicens till jägare

ÄR DET KRIMINELLT att vara jägare? Skall vi anförtras att ha ett vapen hemma, som vi kan använda till jakt? Frågorna är ställda med allt berättigande. Kontrollen av vapenägaren är minutiös och polismyndigheterna ägnar dagar åt att kontrollera laglydiga medborgare, som tänker ägna sig åt fritidsintresset jakt.

Myndigheternas intresse för oss jägare och vapenägare är inte nytt, men det har trappats upp genom åren och i dag sysselsätts 170 poliser på heltid med att kontrollera dem som vill skaffa sig ett vapen. Det kostar staten 30 miljoner kronor årligen och inkomsterna från licenser förmår inte att täcka detta, trots att licensavgifterna chockhöjts de senaste åren. I dag kostar det 300 kronor att få ett papper påskrivit av polisen, innan geväret kan hämtas i vapenaffären. För några år sedan kostade samma handling 45 kronor.

Trycket på jägarna/vapenägarna är snart smärtsamt och

garderob, utan det krävs ett säkerhetsskåp för åtskilliga tusenlappar. Rent generellt krävs vapensköp om vi har fler än sex vapen. Men polismästaren kan själv hitta på att du behöver vapensköp bara för ett vapen, om han finner att just ditt vapen är attraktivt för tjuvar.

Alla vapen skall i dag vara inlåsta på något sätt; i vapenstall eller också skall en vital del vara inlåst. Detta för att inte vapentjuvar skall komma åt vapnen. Men samtidigt låter polisen vem som helst gå in och titta i vapenregistret, för att se var de intressanta vapnen finns.

Vapenregistret är en offentlig handling och tillgängligt för alla. Det finns ingen logik i detta, om nu inbrottsrisken skulle vara det primära i förvalningsbestämmelsen.

RESTRIKTIONERNA har skapat underlag för en ny förening i landet, Sveriges Vapenägareförening, som i dag har 6 000 medlemmar. (Det finns 700 000 vapenägare.) Föreningen har som enda uppgift att underlätta för oss jägare och skyttar att utöva vår hobby.

Föreningen kräver nu hos Nordiska Rådet att det blir enhetlig vapenlagstiftning i Norden. Och som modell föreslår de Norges vapenlagstiftning. Här krävs det ingående kontroll första gången en vapenlicens provas. Sedan är det mycket enkelt att få licens och kostnaden är låg — i de flesta fall ingen alls.

— Ar jag ägare och skyttar i Sverige farligare än i Norge eller Finland? undrar Sveriges

P-O LÖNNROTH

Jakt

uppfattningen är den att myndigheterna inte vill att folk skall skaffa sig ett vapen. Vid ett tillfälle för några år sedan sade en hög tjänsteman vid Justitiedepartementet till mig att tanken bakom alla pålagor och nya krav var just att förhindra att det blev ett vapen i varenda stuga.

Oberleutnant Arne var emot järnkors för tapprhet i strid vid

Stiftelsen nytt Okkupasjonshistorie, 2

Quisling kallad av Gud...

Oslo (G-P): Adolf Hitler och Vidkun Quisling var på sätt och vis samma mänskligstyp, samma andas barn, fast ändå olika på flera sätt. Hitler ansåg sig vara en gudabenaad Führer för sitt folk och Quisling trodde att han utsetts av Gud till ett kall. Det framgår av hans återfunna arkiv med 1 200 personliga brev och övriga handlingar, som gett historikern och journalisten Hans Fredrik Dahl en mer initierad och fördjupad bild av den 1945 avrättade landsförrädaren.

De många personliga breven i den i april/maj till Dahl överlämnade samlingen har förtydligat bilden av människan Vidkun Quisling och gett historieforskaren Hans Fredrik Dahl ett sällsynt tillfälle att också lära känna familjen Quisling och dess vänner och bekantskapskrets. Quislings kroniskt dåliga eko-

nomi och hans misslyckade konstaffärer i Sovjetunionen, då han köpte 200, som han trodde, äkta målningar, ledde honom obönhörligt mot tyskarne. I en rättegång om konstverk i USA förlorade bröderna Arne och Vidkun Quisling. Den rättegång födde ett betydande judehat hos Quisling.

I en artikel i Dagbladet spekuleras det i veckan över om historien möjligen fått en annan riktning om Quisling erhållit de miljoner han hoppats på för sina konstverk. Han hade då inte behövt vända sig till Hitler. Men att spekulera över om inte om varit, är lönlöst.

Vidkun Quisling skolades för sin uppgift som statsman i tidig ungdom. I en syskonskara på fyra var han det klart skänade luset. Han var intelligent. Han fick tidigt en känsla av att vara Guds utsedde att leda landet.

□ Blyg kvinnovän

— Quisling var en mycket ensam man. Han var blyg och hade kontaktsvårigheter. Han sökte aldrig kontakt med sina bekanta i stortinget, utan var ensamvargen, säger Hans Fredrik Dahl. Bilden är lite motsägelsefull.

Quisling hade god brevkontakt med sin stora släkt och med sina vänner. Han fick brev från morbröder och farbröder varje vecka.

— Hans brevkontakter med uppsatta ämbetsmän och politiker var var enastående. Men som politiker saknade han förmåga till otvungen, kamratlig samvaro, säger Dahl.

I brevsamlingen har det avslöjats många nya namn. Det är personer som haft nära brevkontakt med Quisling. Alla är i dag kanske inte särskilt glada över att arkivet kommit i rampluset.

Brevskörden visar oväntat att Quisling haft ovanligt god och nära kontakt med många kvinnor. Denna överraskande sida av personen Quisling tar Dahl upp i en särskild artikel i Dagbladet.

— Det var inga erotiska äventyr utan en nära mänsklig vänskap och politisk samhörighet mellan Quisling och kvinnorna, säger Dahl.

I brevsamlingen finns också ett enda brev från Himmler — ett brev som ger en delvis ny syn på förhållandet mellan de två.

Nära fyra månader har Hans Fredrik Dahl tillbragt med Vidkun Quislings personliga brev. — En oförglömlig sommar. Jag

har fått öppna hundratals brev och ställt min journalistiska och historiska nyfikenhet, säger han.

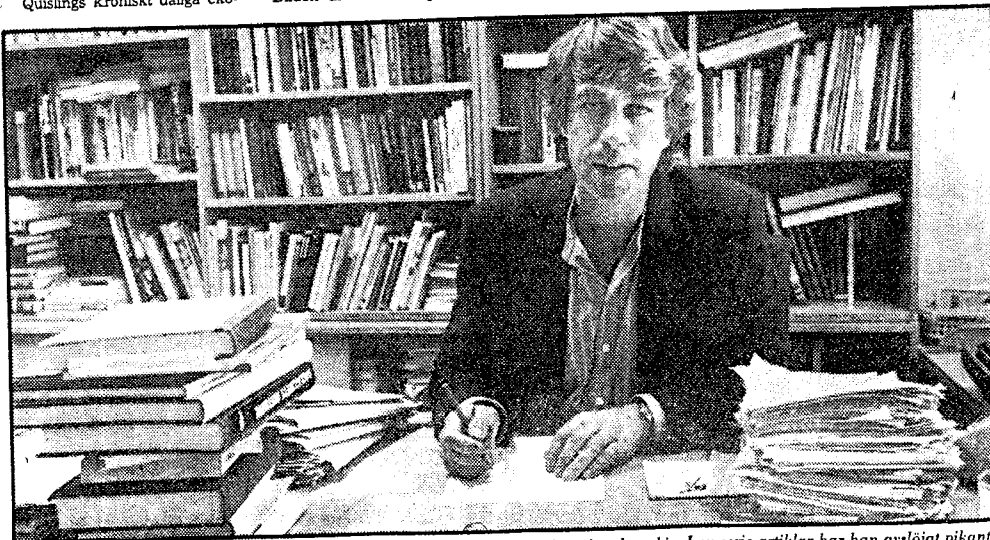
Det har i veckan brutit ut en debatt i Norge om de saknade dokumenten haft någon betydelse vid rättegången mot Quisling.

— Inget dokument i världen kunde ha räddat Quislings liv 1945. Jag tycker förstås att det var fel att undanhålla handlingarna. Quisling borde fått en chans till det försvar han önskade, säger Dahl.

Han är emot att såväl Quisling som de övriga 23 landsförrädarna sköts till döds på Akershus fästning.

— Bara 30 år senare skrev Norge under ett dokument mot dödsstraff. Jag är själv emot meningslös dödsstraff. Min åsikt om Quisling har retat en hel del i etablissemangen, säger Hans Fredrik Dahl — stridbar kulturredaktör på Dagbladet i Oslo.

Han förbereder en bok om Quislings dokument. Striden om äganderätten rasar vidare och är en juridisk svårknäckt nöt. Upphittarens namn har avslöjats men staten får sannolikt handlingarna och den 37-åriga "Tom" går miste om en miljonkornst på de 1 200 dokumenten.

Historieforskaren och journalisten Hans Fredrik Dahl har läst Quislings bortglömda arkiv. I en serie artiklar har han avslöjat pikanta detaljer ur landsförrädarens liv. Handlingarna värderades innan staten fick löfte om dem till en miljon norska kronor.

Det var här på Gimle det försiggick under kriget, säger ortsbefolkningen på Bygdøy och visar "Villa Grande", idag skola för vidareutbildning av sjukvårdspersonal.

Gimle blev skola

Oslo (G-P): Gimle eller Villa Grande på Bygdøy rustades upp av Vidkun Quisling för 5,5 miljoner kronor i 1941 års penningvärde. Pengarna togs ur statskassan. 1942, när Quisling utsågs till ministerpresident, var villan inflyttningsklar. Möbler och tavlor hade bl a hämtats från Kungl Slottet.

Idag är det gamla ministerpalatset omändrat till skola för vidareutbildning av sjukvårdspersonal. I Quislings gamla arbetsrum står Hitlers gåva, en meterstor jordglob fanns, residerar i dag direktör Adolf Hals.

Inredningens fasta detaljer är oförändrade. I fönstren finns massiva ekjalusier för mörklagning. I Gimle finns elva stora öppna spisar i marmor. I Quislings sovrum finns fortfarande te-

lefonjacken till tre apparater. bl a direktlinjen till Josef Terboven.

Maria Quislings kläd- och smyckekammare är en orgie i smickarglädje i tung ek. Små skåp, stora skåp, tempererade smyckelådor och garderobber för långa galaklänningar och för normala klänningar. Marias badrum är intakt. Kaklet är i rosa och två stora massiva vita tvättställ har sparats — i övrigt använder skolan badrummet som lagerlokal.

I bottenvåningen finns "Hird-Halle" där väggarnas och takens vikingamotiv övermålat. Skydds-bunkern har fått förfalla. I övrigt hålls Gimle i gott stånd.

Stora porten är öppen men taggtråden, som skyddade Quisling från objudna gäster runt den stora tomten, är kvar — om en något rostig.

finningsrikedom är stor när det gäller att hitta krav som måste uppfyllas för att vi skall anföras ett vapen hemma. — Bara licensförandet när vi skall köpa ett vapen saknar nästan jämförelse i samhället. Det görs stor personundersökning hos sociala myndigheter och straffregistret nagelfars. Nykterheten kollas och sedan krävs det också att vederbörande skall kunna visa upp bevis på att jaktmark är tillgänglig.

När allt detta är uppfyllt så kommer det mest svårtolkade kravet av dem alla: behovet av vapnet. Polisen kräver att vi på ett trovärdigt sätt kan styrka att vi har behov av just det vapen vi står i begrepp att köpa! Hur många köper ett vapen för 5 000 kronor, utan att ha ett behov av det?

När vi väl får vårt tillstånd efter alla turer och kontroller i olika register, kanske vi rent utav får veta att vapnen måste läsas in. Och då racker inte en

Vapenagarens fören. De jämför beställningarna och då verkar de svenska kraven mycket överarbetade. Det är exempelvis bara i Sverige som vapensköp krävs — i hela världen!

Föreningen anser också att de 170 poliser som i dag ägnar sig åt att kontrollera lagtydiga medborgare, varje gång de söker vapenlicens, skulle kunna ägna sig åt väsentligare saker i samhället. De kräver också att vapenregistret blir hemligstämplat, så att inte vem som hels kan titta i detta.

Samma krav har också Nils Kvalie i Atmotorn rest i mågna år. Han är stridbar förlutare och vapenintresserad och hans korrespondens med myndigheter och makthavare finns samlad i hans bok "Sverige — en algvapenfri zon?".

Sveriges Vapenagareförening har adress: Box 7047, 700 07 Örebro.

Den som har mer än sex vapen måste förvara dem i vapenskap.